

Abstrakt

Bulharský román Vítězslava Nezvala, aneb Dora Gabe a V. Nezval v česko-bulharských literárních souvislostech

Poprvé jsem o nějakém osobním setkání a vztahu bulharské básnířky Dory Gabe s Vítězslavem Nezvalem slyšela v devadesátých letech na Bulharském Velvyslanectví v Praze. A skutečně, informace se časem potvrdily – básníci se nejen znali, dokonce spolu překládali a navzájem se inspirovali. Epistolární korespondence Nezvala a Gabe o tom dodnes svědčí. Jejich romance v životě pak časem vešla i do literatury. Podstatným a důležitějším faktem zůstává, že inspirovala a podnítila vznik několika děl jak Nezvalových, tak i Gabe.

Snad jeho nejzajímavější *stopou* je jejich společný překlad básnířčiny autobiografické prózy *Dávno*, který vznikl hlavně v r. 1932, a Nezvalův román *Jak vejce vejci* z r. 1933, i když dokreslují dílo a tvůrčí osobnost Dory Gabe jen nepřímo, jaksí odrazem, *zrcadlením*.

S Nezvalem se Dora Gabe seznámila na vzpomínkovém večeru k úmrtí Thomase Alvy Edisona v pražském Vinohradském divadle v Praze na podzim r. 1931, kde byla premiéra Nezvalova *Edisona*. Básník zanechal přímé písemné svědectví o kontaktech s Dorou ve své knize vzpomínek *Z mého života*. Tento, svým způsobem, letitý řetězový tvůrčí proces ovlivňování a inspirování se navzájem zdaleka neskončí pouze společným překládáním. Ozvěny nápadů, čilou korespondenci a tvůrčí inspiraci obou básnických individualit lze v jejich tvorbě sledovat dál. Poslední slovo v tomto příběhu měla nakonec Gabe. Vzpomínky na velkou lásku, na totální tvůrčí souznění, na vzácné přátelské porozumění se postupně změnily ve vzpomínku na mládí, která zní i v nostalgické melancholické básni, věnované poslednímu ‚setkání‘ na Vyšehradském hřbitově v roce 1959 – *U Nezvalova hrobu*.

Klíčová slova: básnířka, korespondence, autobiografická próza, román, česko-bulharské literární vztahy, česko-bulharské kulturní kontakty.